

3. Dutkevich, T.V. (2007). Child psychology, Kyiv. (pp. 110–129). (In Ukrainian).
4. Konopliasta, S. Yu., Sak TV (2010). logopsychology, Kiev: Znannia. (pp. 54–168). (In Ukrainian).
5. Kostyuk, G.S. (1976). Age Psychology, Kyiv: Soviet School. (pp. 110–112). (In Ukrainian).
6. Lublinska, G.O. (1974). Child psychology, Kyiv. 210с. (In Ukrainian).
7. Maksimenko, S., Maksimenko, K., Glavnik, O. (2003). Readiness of the child to study, Kiev. (In Ukrainian).
8. Pavelkiv, R.V., Tsygypalo, OP (2008). Child psychology, Kyiv. (pp. 149–158). (In Ukrainian).
9. Varkanitsa, M. Kasselimis, D., Boulouis, G., show all. (2019). Verbal memory and sentence comprehension in aphasia: A case series. Neurocase. V. 25,. P 169–176.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-259-3-48>

**FEATURES OF THE COMPLEX APPROACH TO
THE CORRECTION OF THE JUNIOR SCHOOL CHILDREN'S
SPEECH DISORDERS**

**ОСОБЛИВОСТІ КОМПЛЕКСНОГО ПІДХОДУ ДО КОРЕКЦІЇ
ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО
ШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Bystranivska O. S.

*Methodist Teacher
Municipal Institution "Uman Taras
Shevchenko Professional College
of Education and Humanities
of Cherkasy Regional Council»
Uman, Ukraine*

Бистранівська О. С.

*викладач-методист
Комунальний заклад «Уманський
гуманітарно-педагогічний фаховий
коледж ім. Т. Г. Шевченка
Черкаської обласної ради»
м. Умань, Україна*

Мовлення дитини формується в сім'ї, віковій і соціальних групах. Активний розвиток мовлення дитини, її досвід міжособистісного спілкування залежать від психологічного комфорту дитини у родині та

групі дітей, доброзичливого ставлення дорослих, зокрема батьків, до дитини. Видатний педагог Я. А. Коменський вважав, що основою для виховання дитини є сім'я,

Сучасні діти живуть у період активного розвитку новітніх до-сягнень науки і техніки, що призводить до надмірного використання гаджетів і значно меншого за часом спілкування дітей з батьками та однолітками. Досить часто батьки самі сприяють захопленню дітей гаджетами, не розуміючи їх негативного впливу на психічний і мовленнєвий розвиток.

Дослідження фахівців показують, що певна частина першо-класників мають труднощі у комунікації, що виявляється при уважному вивченні рівня спілкування дитини з дорослими і ровесниками. Розвиток мовлення на етапі вступу до школи у більшості дітей сьогодні має недостатній рівень, що впливає на успішність дитини і на її емоційний стан.

В сучасних умовах зростання вимог до рівня освіти та компетентностей учнів і великої кількості різноманітних мовленнєвих та психологічних проблем, що негативно позначаються на навчанні і вихованні молодших школярів, дуже важливою є проблема пошуку і розробки різноманітних форм і прийомів професійної взаємодії з метою організації комплексного підходу до подолання мовленнєвих порушень.

Питаннями логопедичної допомоги дітям молодшого шкільного віку займалися багато науковців і практиків (Р. Левіна, Є. Соботович, В. Тарасун, М. Савченко, Л. Бартенєва, Е. Данілавічюте, К. Дяченко, О. Корнєв, Р. Юрова, Л. Федорович, Н. Гаврилова, Л. Єфіменкова, І. Садовнікова, М.В. Шевченко та ін.).

Незважаючи на вагомі результати наукових пошуків у даних напрямках дослідження, поза увагою дослідників залишається організація комплексного підходу спільними зусиллями квалі-фікованих фахівців та батьків з метою подолання мовленнєвих недоліків та попередження порушень писемного мовлення; педагогічні умови, які сприяють ефективній корекції мовлення та мовленнєвої діяльності дітей молодшого шкільного віку в умовах логопедичного пункту.

Мета статті – теоретичне обґрунтування комплексного підходу у корекційній роботі з дітьми молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення в умовах логопедичного пункту.

На думку вітчизняних та зарубіжних науковців (М.К. Шеремет, В.В. Тарасун, Т.Г. Візель та ін.) корекційний вплив повинен бути комплексним.

При цьому корекцію мовлення та його вдосконалення необхідно розглядати з точки зору формування комунікативної компетентності, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі тощо.

Сутність комплексного підходу у логопедичній роботі полягає у систематизації, регулюванні та координуванні корекційних, розвивальних, виховних, освітніх та оздоровчих стратегії впливу на дитину з порушеннями мовлення. Для того, щоб подолати мовленнєві порушення та сформувати і розвинути мовленнєву діяльність для успішного навчання, необхідна чітка взаємодія всіх учасників освітнього процесу.

Комплексний підхід створює платформу для ефективної організації та планування корекційно-освітнього процесу і педагогічної взаємодії педагогів та батьків. Водночас розвиток співпраці сприяє більш ефективному супроводу дітей з порушеннями мовлення та зростанню ініціативи та відповідальності учасників педагогічної взаємодії.

Взаємодія і співробітництво можливі лише за умови розуміння і чіткого виконання усіма фахівцями своїх функціональних і професійних обов'язків. Повноцінність взаємодії, а отже і її ефективність досягається тоді, коли педагоги та, батьки з одного боку, стають одностайними, а з іншого боку – чітко розрізняють свої функції і можливості.

Корекційна робота в умовах логопедичного пункту потребує створення певних умов для поліпшення її ефективності.

Педагогічними умовами вважають обставини, що сприяють розвитку чи гальмуванню освітнього та виховного процесу, їх визначають як комплекс засобів, наявних у закладу освіти для ефективного здійснення процесу навчання і виховання.

Б. Чижевський вважав, що організаційно-педагогічні умови відображають «функціональну залежність суттєвих компонентів педагогічного явища від комплексу об'єктів (речей, їх станів, процесів, взаємодій) у різних проявах» [4, с. 82].

Організаційно-педагогічні умови є різновидом педагогічних умов, які залежать від особливостей організації освітнього і виховного процесу. Механізми педагогічної організації, які покладено

в основу забезпечення організаційно-педагогічних умов, охоплюють усі рівні й сфери взаємодії між учителем-логопедом, дитиною з порушенням мовлення та іншими учасниками корекційного процесу.

Розглядаючи педагогічні умови як обставини, що супроводжують корекційний процес, впливаючи на його характеристики та результат, можемо виділити наступні організаційно-педагогічні умови застосування комплексного підходу до корекційної роботи в умовах логопедичного пункту:

1. Системність, послідовність проведення корекційних занять.
2. Врахування особливостей порушень мовлення та вторинних відхилень, зумовлених даним порушенням, в корекційній роботі та в освітньому процесі.
3. Розроблення індивідуального плану корекційної роботи для кожної дитини з порушенням мовлення.
4. Встановлення взаємозв'язку з різними фахівцями: психологом, вчителем початкових класів, соціальним педагогом, учителем фізкультури, вчителем музики, лікарем.
5. Залучення батьків до корекційної роботи з дитиною: виконання вправ в домашніх умовах, допомога дитині при виконанні завдань учителя-логопеда. Формування у батьків активної взаємодії зі своєю дитиною, адже в процесі сімейного спілкування автоматизуються мовленнєві вміння, сформовані на логопедичних заняттях.
6. Єдність вимог до мовлення дитини зі сторони вчителя-логопеда, батьків, вчителя початкових класів.
7. Особистісно зорієнтований підхід до подолання порушення та розвитку мовлення школяра надає змогу максимально врахувати рівень мовленнєвого розвитку та мовні здібності, індивідуальні особливості кожної дитини.
8. З метою підвищення мотивації до логопедичних занять доцільно сприяти створенню емоційно-позитивної атмосфери в процесі їх проведення, використанню ігрових прийомів та інноваційних технологій.
9. Активність дитини в процесі подолання мовленнєвого порушення.
10. Підтримка дитини «Я поряд. Ми разом», що формує у дитини адекватне сприйняття своїх мовленнєвих здібностей та впевненість у власних силах.

Вважаємо, що при дотриманні запропонованих організаційно-педагогічних умов подолання порушень мовлення, формування комунікативної компетентності у дітей молодшого шкільного віку відбуватиметься значно швидше та якісніше.

Дана стаття не вичерпує всіх аспектів порушеної проблеми. Багато питань комплексної корекційної допомоги дітям молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення в умовах логопедичного пункту не знайшли ще свого вирішення. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробленні чіткого алгоритму взаємодії педагогів і батьків у процесі корекційної роботи.

Література:

1. Державний стандарт початкової освіти. Режим доступу: URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.10.2022).
2. Логопедія / М.К. Шеремет, В.В. Тарасун, С.Ю. Конопляста та ін. за ред. М.К. Шеремет. Друге видання, перероблене і доповнене. Київ, 2010. 678с.
3. Соботович Є.Ф. Концепція стандарту спеціальної освіти дітей дошкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку. *Дефектологія*. 2002. № 1 . С. 2–7.
4. Чижевський Б.Г. Організаційно-педагогічні умови становлення ліцеїв в Україні. Київ. Інститут педагогіки АПН України, 1996. 249 с.